

de nabije Zilk of Ruigenhoek, maar dat verklaarde nog niet de gedooide vischdiefjes, toen aan zilverbreeuwen, die de veel zwakkere sterntjes brandschatten. Ook een viervoetige roover, een busing, een hermelijn of dergelijke was een mogelijkheid. We vroegen de koddebeiers en opzichters eens, maar deze wisten evenmin een verklaring. Wel vonden we soms kleine spootjes, van een viervoetig diertje maar veel verder kwamen we niet, totdat ik in het laatst van Juli 1925 bij een bezoek aan „de „Beer” van Simon de Jager, de bewaker van deze kostelijke broedterreinen hoorde dat de sterntjes nogal te lijden hadden van de ratten. Die ratten waren afstammelingen van de deserteurs van een vleeschboot, die daar in den winter van 1924—1925 gestrand was. Honderden van deze kleine roovers hadden zich gevestigd in de molshoopachtige, met helm gekroonde voorduintjes. Daarin hadden ze hun holen gegraven en vóór de openingen vond ik tientallen doppen van vischdiefjes en dwergsterntjes eieren. Dat was als het ware het keukenafval, welke ze voor de deur van hun woning hadden gedeponneerd. Het was dien dag nogal winderig en dan is het zeer ongewenscht om lang tusschen de nesten te scharrelen, vooral nu er zooveel pas uitgekomen jongen waren, maar het spijt me wel honderd pond klontjes, dat ik van een dergelijke opeenhooping van eischalen geen foto heb gemaakt en geen tijd had om nu eens een halve dag te spandeeren, teneinde zoo'n eiroovende rat te bespieden. Van het rooven van jonge vogels was niets te bespeuren, de gecconsumeerde eieren bleken allen, gezien de bloederige binnenzijden der doppen, reeds sterk bebroed geweest te zijn.

Een vischdief-kolonie achter de Westen op Texel is in 1925 eveneens door de rattenplaag bezocht en werd zo goed als gedecimeerd en dit jaar moesten de zilverbreeuwen van de Boschplaat op Terschelling het ontgelden.

We hebben in de Amsterdamsche Waterleidingduinen nooit ratten kunnen constateeren, maar het lijkt ons niet geheel onmogelijk, dat zij ook hier de oorzaak waren dat het met de sterntjes daar niet al te best ging.

JAN P. S.

Late Zwaluw. — Als een bijzonderheid kan ik melden dat de huiszwaluwen, tenminste enkele, in Groningen zijn gebleven tot en met den laatsten dag van October. Ik werd verrast op de eerste dagen van November door het zien van boerenzwaluwen boven de gracht van 't Noorderplantsoen alhier, welke heen en weer scheerden boven 't water, te happen naar een enkel insectje, waarvan de ééne het volhield tot en met den 9 November. Den 10 November was het beestje verdwenen, het was toen zeker 's morgens op reis gegaan naar 't warmere Afrika. Naar ik meen is deze datum verbazend laat voor zwaluwen. Zijn er lezers die ze nog later gezien hebben?

Groningen, Schip, Bedumerweg t.o. 84.

J. H. GELDERLOOS.

Late Zwaluw. — Misschien moge het u interesseeren, dat ik Woensdag j.l. 24 Nov. in de bebouwde kom van Ommen een zwaluw zag vliegen. Den ganschen middag heeft het diertje langs de huizen gevlogen. Misschien is zulks absoluut geen bijzonderheid dat er een achterblijver is, maar ik meende toch goed te doen u dit te berichten.

Ommen, 26 November 1926.

O. E. MERINGBOSCH.

Plantengroei der Noordzee-eilanden. — Hoewel bezig met een studie over de flora van onze Noordzee-eilanden, ben ik nog niet in 't bezit van Holkema: De Plantengroei der Noordzee-eilanden en van G. A. Wumkes: Tusschen Flie en Borne. Waar het meer en meer onmogelijk wordt, deze studies dan eens hier, dan eens daar te leenen, vraag ik of wellicht iemand van het eventueel bezit afstand zou kunnen doen. Ik ben tot een belangrijk offer mijnerzijds bereid. — J. W. van Dieren, assistent aan het Botanisch Laboratorium Plantage Middenlaan, Amsterdam.

Ik heb mijn exemplaar uitgeleend aan eenige jongeren. Aan wie ook weer? Willen zij het even opzenden aan den heer Van Dieren, dan is hij meteen geholpen.

THIJSS.

Vanmorgen, langs de Kralingsche Plas wandelend, zag ik op $\pm$ 30 Meter afstand een kokmeeuw luid schreeuwend en klapwiekend zich steeds ongeveer een meter boven een aalscholver bewegen.

Door het geschreeuw gelokt kwamen nog een paar meeuwen aanvliegen en nu bestookten zij met hun drieën den zwarten gast. De aalscholver had geen aas in den bek en verdedigde zich met opgeheven snavel tegen de meeuwen.

Even later dook hij onder en de meeuwen verwijderden zich een weinig tot hij weer boven kwam, en nu met een middelmatig groote visch in den bek. Aanstonds waren zijn belagers weer op het appèl; luid schreeuwend stootten zij beurt om beurt naar den kop van den aalscholver, die zijn prooi met moeite tegen hen verdedigde.

Eerst na 10 minuten gelukte hem, na al kauwende de visch overlangs in den bek gekregen te hebben, deze door te slikken, en dadelijk dook hij onder.

De meeuwen zakten nu af, doch zoo dikwijls de lange nek van den aalscholver boven water verscheen, waren zij er luid schreeuwend boven. Door mijn 8 × kijker heb ik den geheelen interessanten strijd goed kunnen waarnemen.

Op denzelfden ochtend heb ik in de Oude Plantage 6 huiszwaluwen waargenomen, zeker hier gehouden door het mooie Septemberweer.

Rotterdam, 23 October 1926.

L. C. T.

Een witte merel. — Welbeschouwd is bovenstaand opschrift een beetje al te sensationeel, want heelemaal wit is de merel, die zich bijna elken ochtend in mijn stadstuintje te goed komt doen, niet. Maar toch wel grootendeels en in die mate, dat de eerste indruk is: een witte vogel.

Wit, sneeuw wit, is in de eerste plaats de heele kop. Ook keel en nek zijn wit, zij het met enkele zwarte stippen. Tusschen de eveneens witte schouders een ruitvormige zwarte vlek, ongeveer ter grootte van een cent. Borst en buik, rug en zijden zijn wit met talrijke zwarte stippen en vlekjes, in dier voege echter, dat het wit ruimschoots de overhand heeft.

Heel mooi zijn de vlerken: ze zijn van het echte diepe merelzwart maar met een breede smetteloos witte zoom. Al het wit is trouwens zoo blank als versch gevallen sneeuw.

Tenslotte de staart: sommige pennen zijn geheel zwart, andere zuiver wit, en ze zijn zoo gerangschikt, dat de linkerhelft van den staart wit, de rechterhelft zwart is, als ware het de uniform van een vogelweeshuis.

Zijn gedrag onderscheidt zich niet van dat van andere merels. Bijzondere aandacht van de zijde van andere vogels ondervindt hij, naar het mij toeschijnt, niet. Ik heb althans nimmer opgemerkt dat hij om zijn ongewoon uiterlijk werd lastig gevallen.

's Gravenhage, 30 November 1926.

E. KUNST.

GEVRAAGD:

Holkema, De Plantengroei der Noordzee-eilanden 1870; Gebonden jaarg. 18, 20, 21, 22, 25 van De Levende Natuur (met inhoudsopgave); Kühnert, Im Lande meiner Modellen; Heimans, Wandelen en Waarnemen; Staring, De Bodem van Nederland, eerste uitgave 1856; Natura, Orgaan W. H. V., jaargang 1912; Gedenkboek van de Haagsche Landbouwtentoonstelling 1913; N. N. van Eden, Onkruid; Bot., Wand., 2 dln., Haarlem 1886; Album der Natuur, jaarg. 1885; Eigen Haard, jaarg. 1879 en 1907.

Aanbiedingen met prijsopgave, staat, etc. aan J. W. VAN DIJEN, Jennerstr. 12, Amsterdam.

Garne ontving ik levende zeedieren voor mijn aquarium. Verzending geschiedt per post; dieren tusschen vochtig zeewier. Tot tegenprestatie bereid.

A. J. PRINS Jr., Biol. stud., Oude Gracht 21, Utrecht.

De eieren der in Nederland broedende vogels, door A. A. van Pelt Lechner.

Adres: J. M. A. KROES, Oranjestraat 7, Assen.

De Levende Natuur, jaargang 22, aflevering 10 en jaargang 25, aflevering 1.

Aanbiedingen met prijsopgave S. J. GEERTS-RONNER, Willem de Zwijgerlaan 80, Den Haag.

AANGEBODEN:

1e. *Charles E. Raven*, In Praise of Birds, pictures of Birdlife, with 141 photographs, 1925, à f 3.50; 2e. *Prof. Dr. A. Voigt*, Wasservogelleben, Einführer zum Strande, 1920, à f 0.80; 3e. *E. Pitch Darglish*, Our Birds' nests and eggs, with 16 plates, à f 1.50; 4e. *Aus der Heimat*, Naturwissenschaftliche Zeitschrift, Jahrgang 25 tot en met 35, 1912—1922, per deel f 1.—, alle 10 deelen voor f 9.—. Porto voor koopers.

Adres: F. HAVERSCHMIDT, Kromme Nieuwe Gracht 50, Utrecht.